

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΒΟΥΡΓΑΝΑ

Νέα φορο-καταιγίδα που θα πλήξει μετά τις ευρω-κλογές όλους τους φορολογούμενους ετοιμάζει με-θοδικά η κυβέρνηση για να μειώσει το υπερβολικό έλλειμμα και να βάλει στα ταμεία του Δημοσίου έσο-δα πάνω από 5 δισ. ευρώ. Δεν είναι τυχαίο ότι ο υπουργός Οικονομίας Γ. Παπαθανασίου επαναλαμβάνει

σε κάθε ευκαιρία ότι «δεν μπορεί να εγγυηθεί» πως τα μέτρα που ελήφθησαν αρκούν για το 2009 και συνεργάτης του πρωθυπουργού προειδοποιεί ότι «η κατάσταση χειροτερεύει» και πως «δεν είμαστε στο τέλος του δρόμου». Με τα έκτακτα μέτρα (κεφα-λικός φόρος και πάγωμα μισθών) δεν κλείνει ούτε η μαύρη τρύπα που έχει προκληθεί από την καθίζηση των εσόδων του προϋπολογισμού στο πρώτο δίμηνο

του έτους. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Ιανουάριο οι εισπράξεις του Δημοσίου αυξήθηκαν περίπου κατά 6% ενώ το Φεβρουάριο μειώθηκαν κατά 3% σε σχέση με πέρυσι. Έτσι υπό το βάρος και των έντονων πιέσεων των Βρυξελλών, που θεωρούν ανεπαρκές το πρόσφατο πακέτο μέτρων, η κυβέρνηση έχει αρ-χίσει να καταστρώνει νέα μέτρα που σύμφωνα με πληροφορίες προβλέπουν:

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

Ερχεται νέα καταιγίδα φόρων 5 δισ. ευρώ

[ΑΚΙΝΗΤΑ]

Εσοδα 4,5 δισ. από ημιυπαίθριους - ΕΤΑΚ, τίτλοι ιδιοκτησίας, φόρος κληρονομιάς

Την επιβολή φόρου σε 1.500.000 ιδιοκτήτες ακινήτων με κλειστούς ημι-υπαίθριους χώρους. Σύμφωνα με το σενάριο που επεξεργάζονται στα υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομίας ο φόρος μπορεί να φθάσει μέχρι και το 20% της αντικειμενικής αξίας των κλειστών ημι-υπαίθριων χώρων και να αποδώσει έσοδα έως και 4,5 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με εκτιμήσεις η μέση έκταση κάθε ημι-υπαίθριου χώρου εκτιμάται στα 15 τ.μ και το σύνολο των ημι-υπαίθριων 1,5 εκατ.

Με τη μέση αντικειμενική αξία να ανέρχεται σε 1.000 ευρώ ανά τ.μ. η συνολική αντικειμενική αξία των ημι-υπαίθριων εκτιμάται ότι φθάνει τα 22,5 δισ. ευρώ. Αν επί της αξίας αυτής επιβληθεί φόρος 20%, το ύψος που μπορεί να εισπραχθεί από το Δημόσιο φθάνει τα 4,5 δισ. ευρώ.

ΤΙΤΛΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Χορήγηση τίτλων ιδιοκτησίας έναντι τιμήματος σε 200.000 κατόχους δημόσιων εκτάσεων. Το σχέδιο προβλέπει ρυθμίσεις για τη νομιμοποίηση της κατοχής δημοσίων κτημάτων συνολικής επιφάνειας 2 εκατομμυρίων στρεμμάτων. Τα τμήματα θα προσδιορισθούν με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αγοραίες τιμές. Για περιπτώσεις στις οποίες εντός των κατεχομένων δημοσίων κτημάτων έχουν ανεγερθεί κτίσματα που χρησιμοποιούνται ως πρώτη κατοικία, καθώς και για πολύτεκνους και ανάπηρους θα προβλέπονται μειώσεις. Ορισμένες από τις εκτάσεις που θα υπαχθούν στη ρύθμιση βρίσκονται στους νο-

μούς Φθιώτιδας, Καβάλας, Φλώρινας, Ημαθίας και Δωδεκανήσου. Εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν 300 εκατ. ευρώ.

ΦΟΡΟΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Την επαναφορά του φόρου κληρονομιών και γονικών παροχών. Από την κατάργηση του φόρου κληρονομιών και γονικών παροχών το δημόσιο ταμείο έχασε περισσότερα από 100 εκατ. ευρώ. Η αντικατάσταση του φόρου κληρονομιών και γονικών παροχών με τέλος μόλις 1% επί της

αντικειμενικής τιμής των ακινήτων που υπερβαίνουν τα αφορολόγητα όρια ωφέλησε κυρίως τους μεγαλοιδιοκτήτες ακινήτων.

ΕΤΑΚ

Την αύξηση του ΕΤΑΚ για τις μεγάλες περιουσίες ή ακόμη και την επαναφορά του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας. Οι εισπράξεις προβλέπουν τη θέσπιση υψηλότερων συντελεστών για τους φορολογούμενους που έχουν μεγάλης αντικειμενικής αξίας ακίνητα.

Τα οκτώ νέα μέτρα

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ

φορολόγησης των φυσικών προσώπων από 40% στο 50%.

ΕΠΙΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ

σε 1.500.000 ιδιοκτήτες κλειστών ημιυπαίθριων χώρων.

ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

κληρονομιάς και γονικής παροχής.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΕΤΑΚ

για μεγάλες περιουσίες ή επαναφορά του ΦΜΑΠ.

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

έναντι τιμήματος σε 200.000 κατόχους δημοσίων εκτάσεων.

ΑΥΞΗΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ

Κατανάλωσης στα καύσιμα.

ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΙΚΩΝ

Συντελεστών Καθαρού Κέρδους για 1.400 επαγγέλματα.

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ

παιχνιδιών.

[ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ]

Κλιμακωτή αύξηση στο 50%

Την κλιμακωτή αύξηση του ανώτατου συντελεστή φορολόγησης των φυσικών προσώπων από το 40% στο 50%. Εξετάζεται να εφαρμοστεί μια νέα φορολογική κλίμακα με περισσότερα εισοδηματικά κλιμάκια και φορολογικούς συντελεστές. Ο ανώτατος συντελεστής 40% που ισχύει σήμερα για το τμήμα του εισοδήματος άνω των 75.000 ευρώ θα αυξάνεται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος και θα φθάνει στο 50% για εισοδήματα άνω των 150.000 ευρώ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η πρόταση αυτή, αντιμετωπίζεται σοβαρά από το οικονομικό επιτελείο γιατί κινείται στο πνεύμα Σουφλιά που δίνει κοινωνική διάσταση στα φορολογικά μέτρα. Βέβαια το «μάρμαρο» της κρίσης θα κληθούν να πληρώσουν και πάλι οι συνεπείς φορολογούμενοι ενώ η κυβέρνηση εμφανίζεται να απορρίπτει την αύξηση του συντελεστή φορολογίας στα κέρδη των επιχειρήσεων με το επιχείρημα ότι πλήττονται από την κρίση και μπορεί να μειωθούν οι θέσεις εργασίας.

[ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ]

Νομιμοποίηση με αντίτιμο 200 εκατ. ευρώ για τις άδειες

Επαναφορά και νομιμοποίηση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών, για να αποφύγει η Ελλάδα το πρόστιμο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (40.000 ευρώ την ημέρα). Νομοσχέδιο που έχει ήδη καταρτίσει το υπουργείο Οικονομίας προβλέπει την επαναλειτουργία των ψυχαγωγικών ηλεκτρονικών παιχνιδιών, όχι όμως και των τυχερών, τα γνωστά «φρουτάκια». Τα παιχνίδια θα διεξάγονται σε καταστήματα τα οποία θα παίρνουν άδεια από τον αρμόδιο

δήμο. Για την έκδοση και τη διατήρηση της άδειας κάθε καταστηματάρχης θα πρέπει να καταβάλλει στην αρμόδια ΔΟΥ κάθε χρόνο «τέλος διενέργειας ψυχαγωγικών τεχνικών παιγνίων». Το τέλος αυτό θα κυμαίνεται από 100 έως 1.000 ευρώ για κάθε παιγνιομηχάνημα, ανάλογα με τον πληθυσμό των πόλεων στις οποίες εδρεύουν τα καταστήματα. Το συνολικό ύψος των εσόδων που προσδοκά το Δημόσιο φθάνει τα 200 εκατ. ευρώ.

[ΕΠΕΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ]

Αυξημένοι συντελεστές κέρδους

Την αύξηση των Μοναδικών Συντελεστών Καθαρού Κέρδους βάσει των οποίων προσδιορίζεται εξωλογιστικά το καθαρό κέρδος πάνω από 1.400 επαγγελημάτων. Επίσης το υπουργείο Οικονομικών σχεδιάζει να αυξήσει τα όρια της αυτοπεραίωσης.

[ΚΑΥΣΙΜΑ]

Αύξηση ειδικού φόρου

Την αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα, μέτρο, το οποίο βρίσκεται σύμφωνα και την Κομισιόν που ζητά μέτρα μόνιμου χαρακτήρα, υπάρχουν.

Δεύτερον, χρειαζόμαστε συντονισμό, δημοσιονομικό και νομισματικό, και ένταξη της Κίνας στην παγκόσμια αρχιτεκτονική. Το σημαντικότερο, όμως, το αφήνω τελευταίο: πρέπει να αρχίσουμε να διδάσκουμε στη νεολαία, από το δημοτικό ακόμα, τη σημασία των ηθικών αξιών, του αλτρουισμού, και τη χρυσή τομή μεταξύ ατομικού και συλλογικού συμφέροντος. Διότι το σύστημα εδώ ουσιαστικά απέτυχε.

Οι προτάσεις για έξοδο από την κρίση

► Το δώρο 1 δισ. της Ε.Ε. για συγχρηματοδοτούμενα έργα χωρίς εθνική συμμετοχή και η ελληνική αδιαφορία

► Εσείς τι μέτρα θα προτείνατε στην παρούσα φάση;

Υπενθυμίζω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας έκανε ένα «δώρο»: Ότι δεν χρειάζεται να καταβάλουμε τώρα, εν μέσω κρίσης, την εθνική συμμετοχή στα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα του ΕΣΠΑ. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε άμεσα 0,5% του ΑΕΠ, περίπου δηλαδή 1 δισ. ευρώ, αν ετοιμάσουμε εδώ και τώρα τα 70 δημόσια έργα που έχουμε υποβάλει για το ΕΣΠΑ. Άρα έχουμε δυνατότητες να βγούμε από την κρίση και μάλιστα με σωστό τρόπο. Το δεύτερο μέτρο που θα πρότεινα είναι μια ελαφρά αύξηση των επιδομάτων ανεργίας, διότι η ανεργία θα αυξηθεί. Εδώ στο ΙΟΒΕ προβλέπουμε ότι θα αυξηθεί κατά 50-65.000 άτομα. Το ποσοστό των ανέργων θα ξεπεράσει το 8,5% κι ίσως να αυξηθεί κι άλλο του χρόνου. Άρα, λοιπόν, δεν πρέπει να αφήσουμε οικογένειες χωρίς τουλάχιστον ένα εισόδημα διαβίωσης.

Το τρίτο μέτρο είναι ότι η Ελλάδα πρέπει να απευθυνθεί στις χώρες με υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, όπως η Κίνα και οι πετρελαιοπαραγωγοί χώρες του Κόλπου για να χρηματοδοτήσει άμεσα το δημόσιο χρέος της, όπως κάνουν οι ΗΠΑ. Η Κίνα εμπιστεύεται την Ελλάδα, όπως φάνηκε και από τη συμφωνία ΟΛΠ-Cosco.

► Τα μεσοπρόθεσμα μέτρα, ποια θα έπρεπε να είναι;

Το σημαντικότερο από όλα θα ήταν η Ελλάδα να δεσμευόταν σε ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα προσαρμογής με τέσσερις άξονες: Ο πρώτος ασφαλώς θα ήταν ο δημοσιονομικός, ο δεύτερος θα αφορούσε στην ανταγωνιστικότητα και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ο τρίτος θα ήταν το ασφαλιστικό (βασικό πρόβλημα αυτό) και το κοινωνικό κράτος κι

Δεν χρειάζεται να καταβάλουμε τώρα την εθνική συμμετοχή στα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Άρα έχουμε δυνατότητες να βγούμε από την κρίση με σωστό τρόπο

ο τέταρτος άξονας θα επικεντρωνόταν στην θεσμική προσαρμογή και το κράτος δικαίου. Οι ξένοι εμπιστεύονται λίγο την Ελλάδα διότι οι θεσμοί της έχουν πρόβλημα. Η δικαιοσύνη αργεί να εκδικάσει υποθέσεις (και για έναν επιχειρηματία αυτό είναι τεράστιο πρόβλημα), οι ξένες επενδύσεις αποθαρρύνονται, η γραφειοκρατία είναι τραγική.

Τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν είναι γνωστά και το ΙΟΒΕ εδώ και χρόνια τονίζει αυτή την κατεύθυνση. Τώρα είναι η ευκαιρία. Αντί να προωθηθούν έκτακτα μέτρα, πρέπει να προωθηθούν ορθολογικά μέτρα μεσοπρόθεσμης απόδοσης, όπως κάνουν οι περισσότερες κυβερνήσεις εν μέσω κρίσης. Και η Ελλάδα έχει σημαντικά περιθώρια. Αν για παράδειγμα απελευθέρωνε τα κλειστά επαγγέλματα θα μπορούσε να δώσει ώθηση στο ΑΕΠ από την πλευρά της προσφοράς. Θα μπορούσε, επίσης, να ενθαρρύνει τις επενδύσεις, αν μείωνε δραστικά τον αριθμό των αδειών και των εγκρίσεων. Παράλληλα, με την επέκταση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (λόγω της ολικής κάλυψης από την Κοινότητα των συγχρηματοδοτούμενων έργων για την επόμενη διετία) να «γεννήσει» και τη ζήτηση που χρειάζεται για να εξέλθει με ομαλό τρόπο από την κρίση. Άρα λύσεις και ιδέες υπάρχουν.

Το ΙΟΒΕ, με μεγάλη ικανοποίηση, θα αναλάμβανε να εξειδικεύσει συγκεκριμένες δράσεις, είτε για εξοικονόμηση δαπανών, είτε για βελτίωση της αποτελεσματικότητας. Όλα αυτά, όμως, πρέπει να έχουν μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

Γαλάζια συνταγή για... βάθεμα της οικονομικής ύφεσης

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπη με δύο μεγάλα προβλήματα, την επερχόμενη ύφεση που απειλεί να καταστρέψει χιλιάδες θέσεις εργασίας και το υψηλό δημόσιο χρέος που εξυπηρετείται με υψηλά επιτόκια και εγκυμονεί κινδύνους για τη δημοσιονομική θέση της χώρας.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

και η εισοδηματική πολιτική που ανακοίνωσε η κυβέρνηση όχι μόνο δεν συνεισφέρουν στην αντιμετώπισή τους, αλλά εκτιμάται ότι τελικά θα οξύνουν την ύφεση της τόνωσης της ζήτησης και να διασώσει όσο το δυνατόν περισσότερες θέσεις εργασίας.

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΔΩΣΕΙ προτεραιότητα στη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, να κερδίσει την εμπιστοσύνη των διεθνών κεφαλαια-

Τα έκτακτα φορολογικά μέτρα και η εισοδηματική πολιτική που ανακοίνωσε η κυβέρνηση όχι μόνο δεν συνεισφέρουν στην αντιμετώπισή τους, αλλά εκτιμάται ότι τελικά θα οξύνουν την ύφεση

γορών ώστε να μειωθεί το κόστος δανεισμού και να εξοικονομηθούν πόροι.

ΤΟ ΡΙΣΚΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ είναι να συσσωρεύσει μεγαλύτερα ελλείμματα και χρέος χωρίς να πετύχει έστω και περιορισμένη ανάπτυξη και συγκράτηση της ανεργίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Ιαπωνία, η οποία για δέκα χρόνια συσσωρεύε ελλείμματα και χρέη, αλλά δεν απέφυγε ούτε την ύφεση ούτε την ανεργία.

ΤΟ ΡΙΣΚΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ είναι να οδηγήσει την οικονομία σε ακόμη μεγαλύτερη ύφεση και σε αύξηση της ανεργίας. Η ιστορική εμπειρία των υφέσεων στην Ελλάδα δεν είναι ενθαρρυντική, καθώς διαρκούν περισσότερο από ότι στις άλλες χώρες του ΟΟΣΑ και οι απώλειες στο εθνικό προϊόν είναι μεγαλύτερες.

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΗΚΑΝ γίνεται σαφές ότι η κυβέρνηση δεν θέτει ως προτεραιότητα την τόνωση της ζήτησης στην οικονομία με στόχο να προστατέψει τον παραγωγικό ιστό της χώρας, παρά τις προβλέψεις ότι μπορεί να χαθούν περισσότερες από 100 χιλιάδες θέσεις εργασίας.

Ο ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ των μέτρων και η εκτίμηση ότι μελλοντικά μπορεί να ληφθούν και άλλα φορολογικά μέτρα κλονίζουν ακόμη περισσότερο την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και θα οδηγήσουν σε ακόμη μεγαλύτερη μείωση της ζήτησης. Μένει, λοιπόν, να απαντηθεί το

ΓΡΑΦΕΙ

Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ Δ. ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΠΑΣΟΚ
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ
ΔΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ερώτημα αν τα μέτρα αυτά μπορούν να οδηγήσουν έστω στην επίτευξη της δημοσιονομικής προσαρμογής χωρίς μεγάλες απώλειες στο εθνικό εισόδημα και στην απασχόληση. Η απάντηση είναι αρνητική. Τα μέτρα αυτά δεν διασφαλίζουν διατηρήσιμη μείωση του ελλείμματος, το οποίο το 2008 φαίνεται ότι ξεπέρασε το 4% του ΑΕΠ, διότι δεν έχουν διαρθρωτικό χαρακτήρα.

Η ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΠΟΡΩΝ από τον περιορισμό των μισθολογικών δαπανών είναι περιορισμένη. Τα φορολογικά μέτρα είναι έκτακτα και δεν αντιμετωπίζουν το μεγάλο πρόβλημα της εκτεταμένης φοροδιαφυγής. Μεγάλο τμήμα της φορολογητέας ύλης διαφεύγει και μετά τις παρεμβάσεις. Οι μεγάλες επιχειρήσεις με τα συσσωρευμένα υπερκέρδη δεν φορολογούνται, όπως επίσης και η μεγάλη ακίνητη περιουσία. Το πιο πιθανό είναι να ενταθεί το φαινόμενο της φοροδιαφυγής, καθώς όλοι εκτιμούν ότι η κυβέρνηση θα επιβάλλει και άλλους φόρους. Αυτό σημαίνει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα μπορεί συγκυριακά να μειωθεί αλλά μετά την εξάντληση της δυναμικής των μέτρων θα κινηθεί ανοδικά.

ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ η επιδίωξη της κυβέρνησης να αποκαταστήσει την εικόνα της χώρας στις διεθνείς κεφαλαιαγορές δεν θα επιτευχθεί, ενώ ταυτόχρονα ο κίνδυνος να οδηγηθούμε σε μεγαλύτερη ύφεση θα αυξηθεί σημαντικά.

ΣΕ ΤΙ, ΛΟΙΠΟΝ, αποσκοπούν τα μέτρα αυτά. Η κυβέρνηση αντιμέτωπη με το ενδεχόμενο να μπει σε επιτήρηση για δεύτερη φορά σε μια πενταετία πρέπει να δείξει στους εταίρους ότι παίρνει μέτρα για την καταπολέμηση του ελλείμματος. Όμως, τα μέτρα τελικά θα καταρρεύσουν, όπως και η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, με μεγάλο τίμημα για τους εργαζόμενους της χώρας.

Η ΜΟΝΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ είναι η υλοποίηση μιας αναπτυξιακής πολιτικής δημοσίων επενδύσεων που θα ενισχύσει την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και θα διατηρήσει ζωντανή τη ζήτηση στην οικονομία, ώστε να ξεφύγει η χώρα από την ύφεση και την έκρηξη της ανεργίας. Η αναπτυξιακή δυναμική θα διευκολύνει και τη δημοσιονομική εξυγίανση. Την πολιτική αυτή θα κληθεί να εφαρμόσει μια κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ μετά τις επόμενες εκλογές.

ΕΚΤ

Μπορεί να είναι «ντροπαλή» αλλά βοηθά...

► Μια και μιλάμε για κεντρικές τράπεζες, πολλοί υποστηρίζουν ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πρέπει να ακολουθήσει άμεσα το παράδειγμα της Fed και της BoE και να προχωρήσει σε αγορές κρατικών ομολόγων χωρών της Ευρωζώνης για να τυνώσει την προσφορά χρήματος. Συμφωνείτε;

Ναι. Εκτιμώ, όμως, και αυτό ίσως ακουστεί λίγο αιρετικό, μετά τον βομβαρδισμό που δέχεται η ΕΚΤ πρόσφατα, ότι έχει (η ΕΚΤ) επεκτείνει ήδη... τον ισολογισμό της κι ότι έχει δώσει πάρα πολλή ρευστότητα τους τελευταίους μήνες στις εμπορικές τράπεζες της Ευρωζώνης και στις ελληνικές. Έτσι, έχει βοηθήσει έμμεσα να αναχρηματοδοτηθεί και το ελληνικό δημόσιο χρέος. Γιατί όταν οι ελληνικές τράπεζες δίνουν ως ενέχυρο στην ΕΚΤ ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου, με έμμεσο τρόπο (γιατί με άμεσο τρόπο απαγορεύεται από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ) χρηματοδοτείται και το έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Μπορεί λοιπόν η ΕΚΤ να είναι πολύ... ντροπαλή για να πει μερικά πράγματα, έχω όμως την αίσθηση ότι έχει διοχετεύσει σημαντική ρευστότητα στο σύστημα.

Θα πρέπει, χωρίς αμφιβολία, να συνεχίσει να το κάνει, ίσως και πιο έντονα, ακολουθώντας το παράδειγμα της Fed και της BoE.

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΓΙΑ ΔΙΠΛΕΣ ΚΑΛΠΕΣ ΣΤΙΣ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ

Κομισιόν και... Παυλίδης αποφασίζουν για εκλογές

► Δεν αποκλείουν συνεργάτες του πρωθυπουργού το εκλογικό σενάριο του φθινοπώρου, σε περίπτωση αξιοπρεπούς ήττας στις ευρωεκλογές

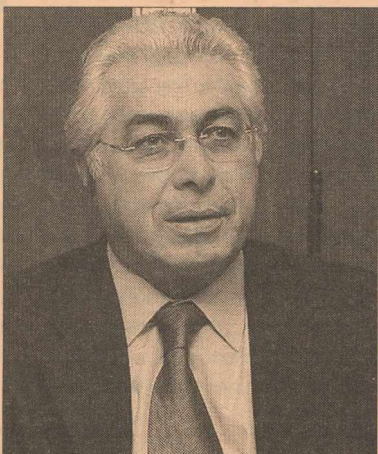
ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΣΠΥΡΑΚΗ

Ανοιχτό αφήνει ο πρωθυπουργός το σενάριο ενός εκλογικού αιφνιδιασμού είτε με διπλές κάλπες στις 7 Ιουνίου, μέρα διεξαγωγής των ευρωεκλογών είτε λόγω... Αριστοτέλη Παυλίδη. Οι εξελίξεις για τον βουλευτή Δωδεκανήσου είναι γοργές και η επίσκεψη προχτές του τακτικού ανακριτή Απ. Ζαβιτσάνου, ο οποίος αυτοβούλως επισκέφθηκε τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Γιώργο Σανιδά, σηματοδοτεί την έλευση της υπόθεσης του «γαλάζιου εκβιασμού» στη Βουλή. Όλα αυτά την ώρα που ο πρωθυπουργός πιέζεται από την Κομισιόν να λάβει πρόσθετα μέτρα για το έλλειμμα, καθώς η αντίστροφη μέτρηση για τις ευρωεκλογές έχει αρχίσει.

Οι ευρωεκλογές που μεσολαβούν αποτελούν για την κυβέρνηση το πο κρίσιμο «crash test». Οι γνωρίζοντες επιμένουν ότι ο Κώστας Καραμανλής δεν έχει ακόμη απορρίψει το ενδεχόμενο διδυμων εκλογών μαζί με τις ευρωεκλογές στις 7 Ιουνίου και ελπίζει σε μια περίοδο ηρεμίας που θα του επιτρέψει να κλείσει την ψαλίδα στις δημοσκοπήσεις. Το βέβαιο είναι ότι ο κ. Καραμανλής δεν θέλει να βρεθεί μπροστά σε μια συντριπτική ήττα στην ευρωκάλη που θα τον οδηγήσει σε εθνικές κάλπες, διότι η αναντιστοιχία της σύνθεσης της Βουλής με τη λαϊκή θέληση θα είναι εμφανής. Γι' αυτό και το εκλογικό σενάριο του φθινοπώρου σε περίπτωση αξιοπρεπούς ήττας στη Ν.Δ. δεν αποκλείεται από τους συνεργάτες του.

Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΦΩΤΙΑ

Όλα αυτά βεβαίως παραμένουν σχέδια, διότι η κυβέρνηση μπορεί να αναγκασθεί να προσφύγει στην κάλη λόγω απώλειας της δεδλωμένης. Το πρόσωπο κλειδί σ' αυτή την περίπτωση είναι ο πρώην υπουργός Αριστοτέλης Παυλίδης. Στο Μαξίμου θεωρούν αναπόφευκτη την παραπομπή του φακέλου της υπόθεσης Μανούση στη Βουλή και εκτιμούν ότι τα στοιχεία που θα περιλαμβάνει θα υποχρεώσουν την κυβέρνηση στη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής. Γι' αυτό και μέσω τρίτων βολιδοσκοπούσαν τον κ. Παυλίδη για το ενδεχόμενο να παραιτηθεί από το βουλευτικό αξίωμα. Η απάντηση όχι μόνο ήταν

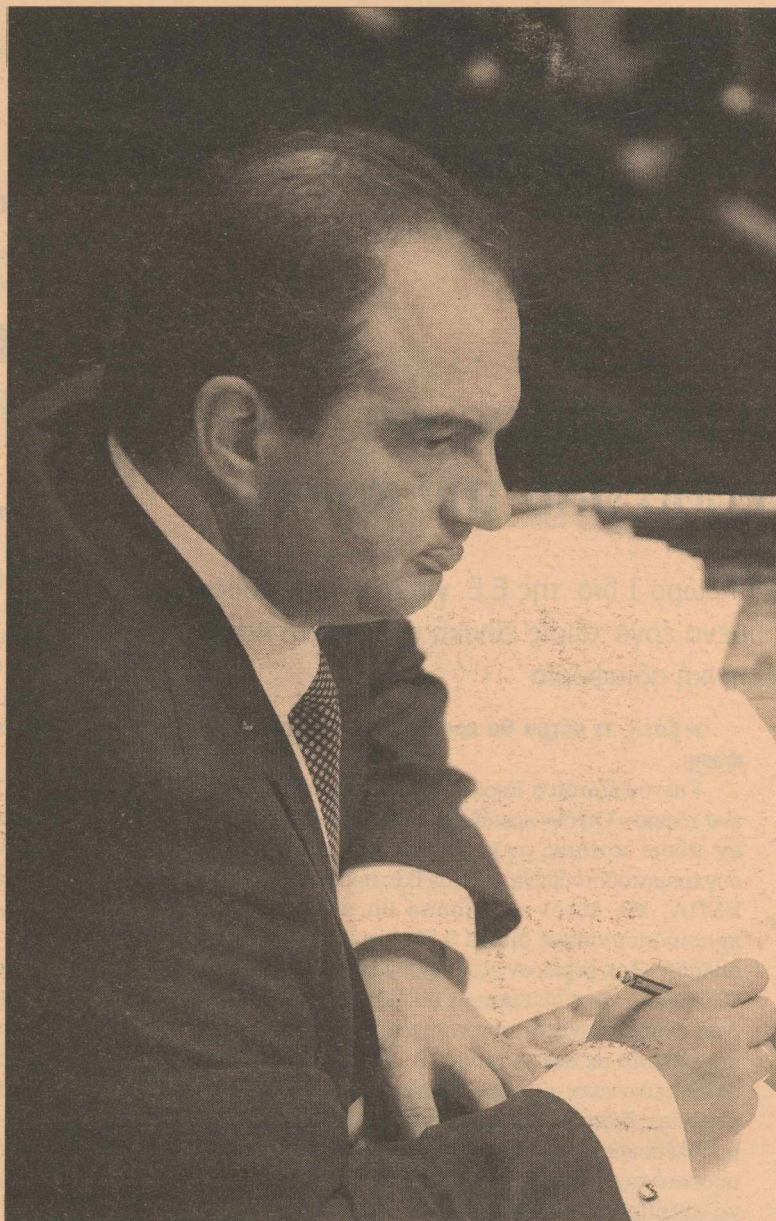

►► Ο πρώην υπουργός Ναυτιλίας Α. Παυλίδης διαμνύει στο Μαξίμου ότι όχι μόνο δεν θα αποσύρει την υποψηφιότητά του από τα Δωδεκάνησα, αλλά και θα σαρώσει

αρνητική, αλλά ο πρώην υπουργός φέρεται να θεωρεί πως εκείνος οδήγησε την υπόθεση στη Δικαιοσύνη και πως με το ξεκαθάρισμά της θα... σαρώσει στα Δωδεκάνησα. Το κακό σενάριο για το Μαξίμου προβλέπει να συζητείται η υπόθεση Παυλίδη στη Βουλή λίγο πριν από τις ευρωεκλογές. Ως διέξοδος σε μια τέτοια περίπτωση έχει προταθεί στον κ. Καραμανλή η διαγραφή του πρώην υπουργού και η προσφυγή στις κάλπες σε συνδυασμό με μια επεξεργασία καθαρώς από όλες τις «γκρίζες» υποψηφιότητες βουλευτών και πρώην υπουργών. Οι εισηγητές αυτής της πρότασης προβλέπουν συνθήκες γενικευμένης πώλησης, όπου η αντιπαράθεση θα προσωποποιηθεί απολύτως ανάμεσα στον Κώστα Καραμανλή και τον Γιώργο Παπανδρέου, και ελπίζουν πως ο πρωθυπουργός μπορεί να κερδίσει την τελευταία μάχη.

Όλα αυτά επιβεβαιώνουν ότι ο «γόρδιος δεσμός» που καλείται να λύσει τους επόμενους μήνες ο Κώστας Καραμανλής προκειμένου να αποφύγει μια ταπεινωτική ήττα έχει όλα τα στοιχεία του αδιέξοδου στο οποίο κατέληξε μετά από πέντε χρόνια εξουσίας: Η κυβέρνηση βρίσκεται στο ναδίρ της εκλογικής της επιρροής, η εφαρμογή νέων μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης είναι πλέον μονόδρομος. Από την 1η Μαρτίου οπότε και ο Κώστας Καραμανλής απαντούσε στο ερώτημα «εάν πρόκειται να βάλετε νέους φόρους» με τη φράση «σας είπα δεν είναι αυτή η πρόθεσή μου» μέχρι την ανακοίνωση των έκτακτων φορολογικών μέτρων μεσολάβησαν μόνο δεκαεπτά ημέρες.

Η αξιοπιστία του πρωθυπουργού δέχθηκε σοβαρό πλήγμα, γι' αυτό και οι οδηγίες προς τους εμπλεκόμενους υπουργούς είναι πλέον σαφείς: «Όλα

Τα σενάρια που εξετάζει το Μαξίμου

ΔΙΠΛΕΣ ΚΑΛΠΕΣ

Οι γνωρίζοντες επιμένουν ότι ο Κώστας Καραμανλής δεν έχει ακόμη απορρίψει το ενδεχόμενο διδυμων εκλογών μαζί με τις ευρωεκλογές στις 7 Ιουνίου και ελπίζει σε μια περίοδο ηρεμίας που θα του επιτρέψει να κλείσει την ψαλίδα στις δημοσκοπήσεις.

ΠΙΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Ο πρωθυπουργός πιέζεται από την Κομισιόν να λάβει πρόσθετα μέτρα κατά του ελλείμματος, καθώς η αντίστροφη μέτρηση για τις ευρωεκλογές έχει αρχίσει. Προτάσεις για νέους φόρους οι αποφάσεις για τους οποίους αναμένεται να ληφθούν το φθινόπωρο.

ΣΚΑΝΔΑΛΟ

Οι σχεδιασμοί παραμένουν στο αέρα, διότι η κυβέρνηση μπορεί να αναγκασθεί να προσφύγει στην κάλη λόγω απώλειας της δεδλωμένης. Το πρόσωπο κλειδί σ' αυτή την περίπτωση είναι ο πρώην υπουργός Αριστοτέλης Παυλίδης.

ΤΟ ΚΑΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

Το κακό σενάριο προβλέπει να συζητείται η υπόθεση Παυλίδη στη Βουλή λίγο πριν από τις ευρωεκλογές. Ως διέξοδος έχει προταθεί η διαγραφή του πρώην υπουργού και η προσφυγή στις κάλπες σε συνδυασμό με μια επεξεργασία καθαρώς από όλες τις «γκρίζες» υποψηφιότητες.

Ο κίνδυνος απώλειας της δεδλωμένης και η παραπομπή της υπόθεσης Μανούση στη Βουλή. Οι εισηγήσεις για επεξεργασία «καθαρά χέρια» στις υποψηφιότητες

τα ενδεχόμενα για τη λήψη νέων μέτρων είναι ανοικτά». Ο Γιάννης Παπαθανασίου επαναλαμβάνει σε κάθε ευκαιρία ότι «δεν μπορεί να εγγυηθεί» πως τα μέτρα που ελήφθησαν αρκούν για το 2009 και συνεργάτης του πρω-

θυπουργού προειδοποιεί ότι «η κατάσταση χειροτερεύει» και πως «δεν είμαστε στο τέλος του δρόμου». Στην κυβέρνηση αφήνουν να εννοηθεί ότι ετοιμάζουν νέο πακέτο και στο γραφείο του υπουργού Οικονομίας βρίσκονται ήδη δύο εισηγήσεις που μελετώνται.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΦΜΑΠ

Η δεύτερη πρόταση αφορά στην επαναφορά του φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας. Αν και καταρχήν η επιλογή απορρίφθηκε από τον Γιάννη Παπαθανασίου, ωστόσο η πρόταση παραμένει στο τραπέζι και φέρει την υπογραφή του γ.γ. Σκιαδά. Βασικό επιχείρημα της υποστήριξης της πρότασης είναι το στοιχείο ότι από την κατάργηση του φόρου οι απώλειες έφθασαν τα 227,3 εκατ. ευρώ.

Τα υπό μελέτη νέα μέτρα έχουν μόνιμο χαρακτήρα και άρα μπορούν και να βελτιώσουν τις απόψεις της Κομισιόν για την ελληνική οικονομία, αναμένεται να ληφθούν το φθινόπωρο και αφού αποτιμηθούν οι συνέπειες της κρίσης στην πραγματική οικονομία, μετά το τέλος της τουριστικής περιόδου. Η απόδοση, ωστόσο, των μέτρων που λαμβάνει η κυβέρνηση περιβάλλεται με πολλά ερωτήματα, καθώς η παραδοχή ότι οι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί είναι διαλυμένοι ακούγεται από όλους τους μετέχοντες στο οικονομικό επιτελείο. Εάν οι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί λειτουργούσαν τότε τα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση την περασμένη εβδομάδα θα αρκούσαν για να μειώσουν το έλλειμμα στο 2,9% το 2009.

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ

Ωστόσο, ελήφθησαν για να το διατηρήσουν στο προβλεπόμενο 3,7%, διότι η δημοσιονομική κατάσταση έχει ξεφύγει. Σύσσωμο το οικονομικό επιτελείο ρίχνει την ευθύνη για την αδυναμία να εισπραχθούν οι βεβαιωθείσες οφειλές στον Γιώργο Αλογοσκούφη. Η φράση του Γιάννη Παπαθανασίου «δεν ξέρω τι έγινε την τελευταία πενταετία» είναι απολύτως ενδεικτική του κλίματος που επικρατεί στην Πλατεία Συντάγματος, όπου, ωστόσο, ο αρμόδιος για τις εφορίες υφυπουργός Αντώνης Μπέζας είναι σταθερά στη θέση του την τελευταία τριετία... Η κυβέρνηση έχει θέσει το υπερφιλόδοξο στόχο να συγκεντρώσει τις μισές από τις ανείσπρακτες οφειλές που ανέρχονται σε 20 δισ. ευρώ. Στο οικονομικό επιτελείο, όμως, οι πιο αισιόδοξοι θεωρούν πως ο στόχος αυτός θα μπορούσε να επιτευχθεί κατά το ένα τρίτο, δηλαδή να συγκεντρωθούν τελικά 3 δισ. ευρώ στα επόμενα τρία χρόνια.

ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΤΗΣ ΜΕΡΚΕΛ

Γερμανικά σχέδια για Ελλάδα - Ιρλανδία

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

Ένα διπλό όχι και χλιαρές διαψεύσεις ακολούθησαν τη σπουδή του Γερμανού βουλευτή, μέλους των Χριστιανοδημοκρατών της Άνγκελα Μέρκελ, να δηλώσει πως οι χώρες της ευρωζώνης έχουν συμφωνήσει για σχέδιο διάσωσης μελών που κινδυνεύουν με χρεοκοπία και πιθανότατα θα το χρησιμοποιήσουν, με Ελλάδα και Ιρλανδία να έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να χρειαστούν βοήθεια.

«Όπως έχουμε δηλώσει επανειλημμένως για ανάλογες αναφορές, η Ελλάδα δεν έχει απολύτως κανένα τέτοιο πρόβλημα (δηλαδή ανάγκη διάσωσης από την ΕΚΤ)» ήταν η άμεση αντίδραση του Έλληνα υπουργού Οικονομίας, κ. Γ. Παπαθανασίου. «Οι υπουργοί Οικονομίας της ευρωζώνης δεν συζητούν τίποτα σχετικό με πακέτο διάσωσης χωρών - μελών της ευρωζώνης. Πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με τις φήμες που κυκλοφορούν» δήλωσε από την πλευρά του και ο Ιρλανδός υπουργός Οικονομίας κ. Μ. Martin. Λίγη ώρα αργότερα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με

«Επέστρεψαν» τις προ-
σφορές σωτηρίας Γ.
Παπαθανασίου και
ιρλανδική κυβέρνηση.
Διάψευση και από ΕΚΤ.

εξαιρετικά προσεκτικές διατυπώσεις επιχείρησε να διαψεύσει τις δηλώσεις του βουλευτή. «Οι πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν είναι για την ΕΚΤ αναληθείς» δήλωσε εκπρόσωπός της. Με λίγα λεπτά διαφορά αξιωματούχος της γερμανικής κυβέρνησης δήλωνε πως οι δηλώσεις του Γερμανού βουλευτή είναι «εικασίες» και ότι «κανένα μέλος της ευρωζώνης, αυτή τη στιγμή, δεν απειλείται με πολύ σοβαρά προβλήματα».

Ο κ. Otto Bernhardt, μέλος των Χριστιανοδημοκρατών της Angela Merkel και επικεφαλής της επιτρο-

πής χρηματοοικονομικής πολιτικής του κόμματος στη Βουλή, μιλώντας στο Reuters, διαβεβαίωσε πως υπάρχει σχέδιο διάσωσης.

«Οι υπουργοί Οικονομικών έχουν συμφωνήσει στις διαδικασίες. Το βασικό σημείο είναι πως δεν θα αφήσουμε κανέναν να χρεοκοπήσει» δήλωσε ο Γερμανός βουλευτής. Από όλα τα κράτη - μέλη της ευρωζώνης εκτίμησε πως η Ιρλανδία βρίσκεται στην πιο δεινή θέση από όλους με την Ελλάδα να ακολουθεί, υπογραμμίζοντας πως η παροχή οποιασδήποτε βοήθειας θα έχει και το κόστος της.

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ

«Θα κοιτάξουμε πολύ προσεκτικά τις αμαρτίες του παρελθόντος» είπε και πρόσθεσε πως «δεν θα ανεχθούμε χώρες με χαμηλή φορολόγηση, όπως η Ιρλανδία, για παράδειγμα. Θα επιμεινουμε σε έναν ελάχιστο φορολογικό συντελεστή για τις επιχειρήσεις», προειδοποίησε.

Ερωτηθείς για το ποιες είναι οι πιθανότητες χρήσης του σχεδίου, ο κ. Bernhardt εκτίμησε πως αυτό εξαρ-

➤ «Εντός 24 ωρών η ΕΚΤ θα λάβει άμεση δράση και μπορεί να διαθέσει α-περιόριστο ρευστό» δήλωσε ο Γερμανός βουλευτής Otto Bernhardt.

τάται από το πώς θα εξελιχθεί η διεθνής κρίση. «Υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες να χρειαστεί να προσφέρουμε βοήθεια», εκτίμησε.

Την ίδια ώρα διαβεβαίωσε ότι ένα ταμείο παρόχης οικονομικής βοήθειας είναι πάντα σε ετοιμότητα από την ΕΚΤ, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί την ίδια κιόλας ώρα που θα χρειαστεί. «Έχουμε ήδη δημιουργήσει ένα ταμείο στην ΕΚΤ», δήλωσε, προσθέτοντας η όποια βοήθεια θα δοθεί με τη μορφή δανείων.

Οι δηλώσεις είχαν άμεσο αντίκτυπο στα spreads των ελληνικών

ομολόγων με τα αντίστοιχα γερμανικά, τα οποία χωρίς να παρουσιάσουν, τουλάχιστον έως νωρίς το μεσημέρι, αξιοσημείωτη άνοδο συμπεριφέρθηκαν με μεγάλη νευρική ακολουθώντας το μπαράζ δηλώσεων, και κινήθηκαν μεταξύ του 2,63% και του 2,71%, από 2,77% που ήταν την Πέμπτη. Έντονη μεταβλητότητα καταγράφηκε και στην ισοτιμία ευρώ / δολαρίου χθες το μεσημέρι. Μάλιστα μετά τη διάψευση εκ μέρους της ΕΚΤ για την ύπαρξη σχεδίου διάσωσης το ευρώ υποχώρησε έναντι του δολαρίου έως και τα 1,3540 δολάρια.

Για να πιάσει τόπο η ανακύκλωση χρειάζεται άλλος ένας. Εσύ.

Τα απορρίμματα πρέπει να ανακυκλώνονται. Το ΥΠΕΧΩΔΕ ενημερώνει τους πολίτες, εξοπλίζει τους Δήμους και προχωρά σε σημαντικά έργα για την ανακύκλωση. Όμως αυτό δεν αρκεί. Χρειάζεται και η δική σου συμμετοχή στην προσπάθεια. Το περιβάλλον μας χρειάζεται όλους!

- **Ανακύκλωση:** το ποσοστό από το 2004 μέχρι σήμερα **τετραπλασιάστηκε**
- **12 εγκεκριμένα συστήματα** ανακύκλωσης: μπορούμε να ανακυκλώσουμε σχεδόν **τα πάντα**
- **68.000 τόνοι** αποβλήτων **ανακυκλώθηκαν** μέσα στο 2007
- Το ΥΠΕΧΩΔΕ εξόπλισε τους Δήμους με **κάδους ανακύκλωσης**
- **€ 4,3 δισ.** για το περιβάλλον στην περίοδο 2007-2013

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Περιβάλλον
Όλοι μαζί. Πρώτος εσύ

ΥΠΕΧΩΔΕ

ΕΠΝΕΡ
Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Περιβάλλον

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το έργο και οι δράσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ για το περιβάλλον, συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ας περάσει ο... επόμενος

ΓΡΑΦΕΙ

Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΛΑΜΨΙΑΣ
lampsias@pegasus.gr

ΜΙΑ ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ της εκλογικής συμπεριφοράς των πολιτών στην Ελλάδα θέλει τις εκλογές να κρίνονται κυρίως στην οικονομία ή άλλως στο πορτοφόλι. Ασφαλώς και πολλοί περισσότεροι παράγοντες πέραν της προσωπικής οικονομικής κατάστασης και της αίσθησης ευημερίας επηρεάζουν την πολιτική στάση του εκλογικού σώματος. Εσχάτως, όμως, αυτή η παραδοσιακή προσέγγιση φαίνεται πως ανατρέπεται, καθώς το έλλειμμα δημόσιας ασφάλειας συγκλονίζει περισσότερο και από την οικονομική δυσπραγία.

ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΓΑΝΑΚΤΟΥΝ από την οικονομική πολιτική και να αισθάνονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο αδικημένοι, αλλά στο βάθος αποδέχονται ακόμη και βάρυνση μέτρα, με την προσδοκία ότι μπορεί να αποφύγουμε τα χειρότερα. Ασφαλώς και για αυτή την κατάσταση η κυβέρνηση πληρώνει το πολιτικό τίμημα που όπως καταγράφεται στις δημοσκοπήσεις θα είναι βαρύτατο.

Η ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΑΙΣΘΗΣΗ ανασφάλειας όμως που δεν προσδιορίζεται απλώς ως φόβος αλλά συχνά ως σύνδρομο πανικού ολόκληρης της κοινωνίας προκαλεί οργή και αγανάκτηση. Για πολλά λάθη και παραλείψεις της κυβέρνησης η κοινωνία έδειξε τα προηγούμενα πέντε χρόνια μια ιδιότυπη ανοχή, αλλά στα φαινόμενα παραπληλούς και ενίοτε τυφλής βίας δεν υπάρχει

Η κυβέρνηση με την ακατανόητη συμπεριφορά της επιδεικνύει πέραν της ανικανότητάς της ένα απίστευτο κόμπλεξ κατωτερότητας

κατανόηση. Οι πολίτες, ανεξαρτήτως οικονομικής κατάστασης και ταξικής συνείδησης, ξεγεύονται με όσα συμβαίνουν και αντιλαμβάνονται τη διάλυση του κράτους ως ευθεία απειλή για την προσωπική και οικογενειακή τους ασφάλεια. Οικογένειες πλουσίων και φτωχών βιώνουν με δραματικό τρόπο την αιωρούμενη βία και εγκληματικότητα, που σε συνδυασμό με τη νέα μορφή τρομοκρατίας απειλεί την καθημερινότητά τους.

ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ Ο ΔΙΠΛΟΣ ΦΟΒΟΣ για την οικονομική κατάσταση και την ανασφάλεια οδηγούν σε συντηρητική αναδίπλωση της κοινωνίας, ενώ ταυτοχρόνως ενισχύεται ένας επικίνδυνα ακραίος ατομισμός και ως γραμμή άμυνας υποδεικνύεται η αυτοδικία. Μέσα σε αυτό το κλίμα η κυβέρνηση με την ακατανόητη συμπεριφορά της επιδεικνύει πέραν της ανικανότητάς της ένα απίστευτο κόμπλεξ κατωτερότητας. Αντί να ασχοληθεί με την ουσία των προβλημάτων, προετοιμάζει νόμους για τις κουκούλες, ενώ αδυνατεί να συλλάβει έστω και ένα κουκουλόφθορο. Ενώ η κοινωνία, ώριμη περισσότερο από κάθε άλλη φορά, αναζητά μια κάποια πρωτοβουλία που θα βάλει φρένο στην καταιγίδα της βίας και της εγκληματικότητας, οι αρμόδιοι υπουργοί όταν δεν κρίνονται, περιφέρουν απλώς την απελπισία τους. Ανθρώπινα μπορεί να κατανοούμε την δεινή θέση τους, αλλά πέραν αυτού η κοινωνία απαιτεί δράση και όχι μοιρολατρία. Η άσκηση της εξουσίας δεν απλώς προνόμιο ή βάρος, αλλά υποχρέωση. Αν δεν μπορούν ή δεν θέλουν, ας περάσει ο... επόμενος.

Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΠΕΛΙΣΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΥ ΣΤΟΝ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Οι προτάσεις Στίγκλιτς για έξοδο από την κρίση

➤ Οκτώ προτεραιότητες για τη ρύθμιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής αγοράς

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΥΠΑ

Ένα νέο, ολιγομελές κέντρο λήψης οικονομικών και κοινωνικών αποφάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, που θα διαθέτει ισχυρή νομιμοποίηση και μεγάλο πεδίο αρμοδιοτήτων προτείνει ο Τζ. Στίγκλιτς ενόψει της συνόδου G20 στο Λονδίνο στις 2 Απριλίου. Ένα τέτοιο όργανο θα μπορούσε να περιλαμβάνει τους επικεφαλής του ΟΟΣΑ, του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, του ΔΝΤ, της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, οι οποίοι θα θέτουν τους κανόνες εταιρικής διαχείρισης, απασχόλησης, κοινωνικής προστασίας, ανθρώπινων συνθηκών εργασίας, υγιών εργασιακών σχέσεων και εργασιακών δικαιωμάτων. Σύμφωνα με πληροφορίες, σε αυτή την κατεύθυνση κινείται και το πόρισμα της επιτροπής στην οποία προτίθεται ο διεθνούς φήμης οικονομολόγος στο πλαίσιο της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, το οποίο θα παραδοθεί στα χέρια του Γ. Παπανδρέου την παραμονή της συνόδου G20.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Αρχικά, τίθενται οκτώ προτεραιότητες για τη ρύθμιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής αγοράς.

➤ Επιβολή περιορισμών στα «σκοτεινά» χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Απαγόρευση των εκτός ισορροπίας συναλλαγών και αυστηρή απαγόρευση στη διάθεση περίπλοκων δομημένων προϊόντων, οι όροι των οποίων δεν θα είναι πλήρως προσβάσιμοι στο κοινό.

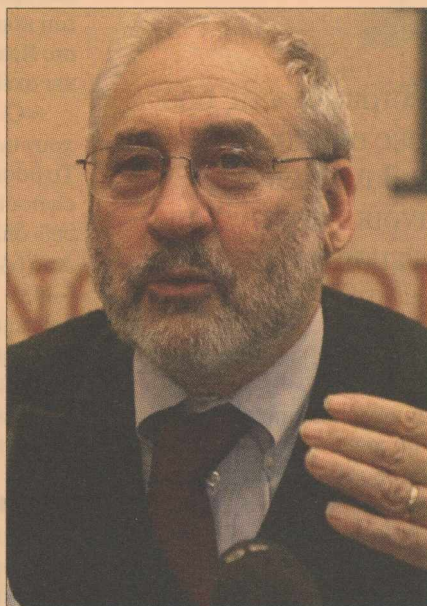
➤ Τέλος στο καθεστώς των φορολογικών παραδείσων. Αυτό αφορά περίπου 40 χώρες που θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι με τραπεζικό απόρρητο. Θα τους σταλεί αυστηρό μήνυμα, διαφορετικά θα απειληθούν με κυρώσεις. Η επιτροπή για την οικονομική πολιτική επισημαίνει, επίσης, την ανάγκη να προωθηθεί η διεθνής φορολογική συνεργασία.

➤ Οι τράπεζες θα αναλαμβάνουν ρίσκα ανάλογα με τα περιουσιακά τους στοιχεία. Στόχος είναι να αποθαρρυνθούν από την ανάληψη υπερβολικών κινδύνων και να διαθέσουν τα αποθέματά τους για κοινωνικά επιθυμητούς σκοπούς.

➤ Εξορθολογισμός των αμοιβών των εταιρικών στελεχών. Προτείνεται η σύνδεσή τους με τις πραγματικές τους επδόσεις και τις απολαβές των εργαζομένων. Ταυτόχρονα, επισημαίνεται η ανάγκη αυστηρών περιορισμών στα μπόνους και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των στελεχών.

➤ Περιορισμός στα μερίσματα προς όφελος των αποθεματικών, ούτως ώστε οι επιχειρήσεις να μπορούν να αντέξουν στον καιρό της κρίσης. Στόχος είναι να περιοριστούν οι αλόγιστες οικονομικές συναλλαγές, που άφησαν υπέρογκα χρέη.

➤ Προστασία των οικογενειών από τον «επιθετικό» δανεισμό. Επιβολή όρων διαφάνειας στα στεγαστικά δάνεια, τις πιστωτικές κάρτες, και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Χαρακτηριστικά, τονίζεται η

➤ «Πρέπει να στηθεί ένα εθνικό και παγκόσμιο ρυθμιστικό οικοδόμημα, ώστε η νέα οικονομική τάξη να είναι βιώσιμη, φιλική προς το περιβάλλον και κοινωνικά δίκαιη», τονίζει ο Τζ. Στίγκλιτς στην εισήγησή του

ανάγκη προώθησης μέτρων προστασίας των καταναλωτών από καταχρηστικές πρακτικές με αντίστοιχη υποχρέωση των ιδρυμάτων να ενημερώνουν με απόλυτη σαφήνεια για τα επιτόκια, τις χρεώσεις και τα δικαιώματα των δανειοληπτών.

➤ Ενίσχυση των αρμοδιοτήτων και των πόρων των εποπτικών μηχανισμών.

➤ Οικοδόμηση ενός νέου χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος που θα υποστηρίξει την πραγματική οικονομία.

➤ Στο συνέχεια, εξειδικεύονται οι ρυθμίσεις που πρέπει να προωθηθούν άμεσα για την προστασία της κοινωνικής συνοχής:

➤ Είναι απολύτως απαραίτητη η δίκαιη αναδιανομή εισοδήματος και πλούτου, με παράλληλη διακοπή της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και της αποδυνάμωσης των κοινωνικών δικτύων. Η διατήρηση των συλλογικών συμβάσεων και η καθιέρωση ελάχιστου ημερομισθίου αποτελούν βασικά εργαλεία για την καταπολέμηση της φτώχειας

και των ανισοτήτων.

➤ Προτείνεται η καθιέρωση ενός ελάχιστου εθνικού ημερομισθίου και η μείωση της ανισότητας ανάμεσα στα ανώτερα και στα κατώτερα εισοδηματικά στρώματα, καθώς σε συνθήκες κρίσης είναι κρίσιμο να στηριχτεί η αγοραστική δύναμη των μισθωτών.

ΦΙΛΙΚΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κοινή συνισταμένη όλων αυτών των ρυθμίσεων είναι ότι θα πρέπει να μπει τέλος στην ιδεολογία των χωρίς περιορισμών οικονομικών αγορών, «όπου η αυτό-ρύθμιση έχει μετατραπεί σε απάτη και απληστία». Σύμφωνα με την οπτική Στίγκλιτς πρέπει να στηθεί ένα εθνικό και παγκόσμιο ρυθμιστικό οικοδόμημα, ώστε η νέα οικονομική τάξη να είναι βιώσιμη, φιλική προς το περιβάλλον και κοινωνικά δίκαιη. Περιθώρια αισιοδοξίας και ολιγωρίας δεν υπάρχουν. Ο κόσμος αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε βαθιά ύφεση. Η ανεργία συνεχίζει να αυξάνεται τους πρώτους μήνες του 2009. Περίπου 200 εκατομμύρια εργαζόμενοι, (περισσότεροι από τις μέχρι τώρα προβλέψεις των 50 εκατομμυρίων) είναι πιθανόν να ζουν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, αυξάνοντας έτσι τους εργαζόμενους που ζουν με λιγότερο από δυο δολάρια την ημέρα στα 1,4 δισεκατομμύρια. «Η ανεργία εάν δεν υπάρξουν σωστοί χειρισμοί υπάρχει περίπτωση να οδηγήσει σε κοινωνική και εν τέλει πολιτική κρίση» σημειώνουν οι συντάκτες των εισηγήσεων.

Τονίζεται ακόμη πως «οι εργαζόμενοι δεν θα πρέπει να αφήσουν το μέλλον τους στα χέρια κυβερνήσεων και τραπεζιτών που συναντώνται πίσω από κλειστές πόρτες». Η παγκόσμια κίνηση συνδικάτων πρέπει να πείσει τους ηγέτες να αναπτύξουν άμεσα μια στρατηγική τριών σημείων.

➤ Τη θεσμοθέτηση ενός συντονισμένου διεθνούς πλάνου για την ανάκαμψη και την αειφόρο ανάπτυξη.

➤ Την πραγματοποίηση των επενδύσεων στην «πράσινη οικονομία».

➤ Την εδραίωση κανόνων και μηχανισμών που θα ελέγχουν την παγκόσμια οικονομία.

Ωθηση στην οικονομία

➤ Η κρίση δίνει την ευκαιρία να γίνει ο κόσμος εκτός από δικαιότερος και βιώσιμος

Σε ό,τι αφορά στο ρόλο των κυβερνήσεων τονίζεται ότι «το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουν οι ηγέτες της G20 είναι να σταματήσουν την ελεύθερη πώση της παγκόσμιας ανάπτυξης και να αντιστρέψουν την πορεία των ποσοστών της ανεργίας». Με επενδύσεις στα δημόσια έργα και μέτρα για την υποστήριξη της μεσοίας τάξης και των χαμηλόμισθων, πρωτοβουλίες που θα δώσουν ώθηση στην οικονομία αυξάνοντας την κατανάλωση. Επιπλέον, πρέπει να επενδυθούν χρήματα στην παιδεία, την υγεία και την φροντίδα των παιδιών και των ηλικιωμένων. Οι κυβερνήσεις πρέπει να καθορίσουν πολιτικές για την αγορά εργασίας «οι οποίες θα αποθαρρύνουν τις εταιρείες να πατούν το κουμπάκι της απόλυσης με τις πρώτες δυσκολίες».

Οφείλουν να εστιάζουν τις πολιτικές τους στις ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση. Δηλαδή, τους νέους, τους γέροντες, του ανειδίκευτους εργάτες, τους συμβασιούχους, τους εργαζομένους με συνθήκες ημιαπασχόλησης, τις γυναίκες και τους μετανάστες. Παράλληλα, η κρίση δίνει την ευκαιρία για μια διεθνή συμφωνία με στόχο την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Ένα πράσινο Νιού Ντπλ, ώστε ο κόσμος εκτός από δικαιότερος να γίνει και βιώσιμος.